

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

בפני **כבוד השופט עמי קובו**

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אברהם פור
2. גיים מובייל ס.א בע"מ
3. אברהם זיונץ
4. פי.גי.איי. אינטרנשיונל אנטרטיימנט בע"מ
5. תומר אביבי
6. ג'נסיס גיימס בע"מ

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עוה"ד עופר מעוז ועדי גנוט
 ב"כ הנאשם 1: עו"ד יצחק בם
 ב"כ הנאשם 3: עו"ד רינה לוי
 ב"כ הנאשם 5: עו"ד ריטה טהורי

גזר דין

רקע

1. הנאשמים 1, 3 ו-5 (להלן: "הנאשמים") הורשעו לאחר ניהול הוכחות בעבירה של **צד להסדר כובל**, בשני אישומים, לפי סעיף 47(א)(1) בצרף סעיפים 4, 2(א) ו-2(ב)(1) בחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 (להלן: "חוק התחרות הכלכלית").
- הנאשמות 2, 4 ו-6, שהן חברות בע"מ, הורשעו גם בסעיף 23(א)(2) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), (הנאשמות 2 ו-4 בשני אישומים והנאשמת 6 רק באישום השני).
2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום בו הורשעו הנאשמים, **הנאשמים** מחזיקים בחנויות גיימינג, שבהן נמכרים משחקי וידאו וקונסולות משחק, ומפרסמים את מוצריהם באתר זאפ, המהווה עבורם פלטפורמה פרסומית מרכזית. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום **הנאשם 1** היה מעורב בניהולה של נאשמת 2, שהיא חברה בע"מ שהפעילה חנות בשם "גיים אנד מובייל". **הנאשם 3** שימש כמנהל ובעלים משותף בנאשמת 4, שהיא חברה בע"מ שהפעילה חנות בשם "**פליי גיים**". **הנאשם 5** שימש כבעלים וכמנהל של הנאשמת 6, שהיא חברה בע"מ שהוקמה ביום 23.2.16, והפעילה חנות בשם "ג'נסיס גיימס". מדובר בחנויות שעיקר עיסוקן במכירה פיזית ומקוונת של משחקי וידאו, קונסולות משחק ומוצרים נלווים, ויש לראות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

במעשיהם ובמחשבותיהם הפליליות של הנאשמים 1, 3 ו-5, כמעשיהם ומחשבותיהם של החברות, הנאשמות 2, 4 ו-6 בהתאמה.

3. על-פי המתואר באישום הראשון, בתאריך 21.6.15 פתח הנאשם 7 קבוצת ווטסאפ בשם "המורחקים" (להלן: "קבוצת המורחקים"). בקבוצה היו חברים נאשמים 1, 3, 5, 7 וכן עוד שני בעלי חנויות גיימינג. קבוצת המורחקים הייתה פעילה במשך 17 ימים עד ליום 7.7.15. במסגרת הקבוצה, ביום 1.7.15 הסכימו חברי הקבוצה, וביניהם נאשמים 1, 3, 5 ו-7, לתאם את מחירי חלק מקונסולות המשחק המפורסמות על ידם בזאפ, ובכלל זה הקונסולות הפופולריות. על רקע חוסר נכונותו של אחד מבעלי חנויות הגיימינג לשתף פעולה עם ההסכמה דלעיל, פתח הנאשם 3 ביום 1.7.15 קבוצת ווטסאפ נוספת בשם "קבוצה בלי שיי" (להלן: "הקבוצה בלי שיי"). אל קבוצה זו צירף הנאשם 3 את נאשמים 1, 5 ו-7 ובעל חנות גיימינג נוסף. הקבוצה הייתה פעילה במשך כ-8 חודשים עד ליום 26.2.16. במהלך התקופה הזו, חברי הקבוצה "בלי שיי" יישמו את ההסכמה המתוארת לעיל, ותיאמו את מחירן של חלק מקונסולות המשחק המפורסמות על ידם בזאפ, כמו גם את מחיריהם של משחקי וידאו שונים במספר הזדמנויות.

על-פי המתואר באישום השני, ביום 27.9.16 הושקה גרסה חדשה למשחק פיפ"א, היא פיפ"א 17 (להלן: "פיפ"א 17"). ביום 20.9.16 פתח הנאשם 1 קבוצת ווטסאפ בשם "הפראיירים של ישראל" (להלן: "קבוצת הפראיירים"), שאליה צירף את הנאשמים 3, 5, 7 וכן כעשרה בעלי חנויות גיימינג נוספים. הקבוצה הייתה פעילה במשך 7 ימים עד ליום 26.9.16, יום לפני השקת פיפ"א 17. בתקופה הרלוונטית לאישום זה מרבית התעניינות הגולשים באתר זאפ בכל הנוגע לפיפ"א 17 ולקונסולות המשחק מסוג פלייסטשין ואקסבוקס הייתה בחנויות של חברי הקבוצה. ביום 20.9.16 הסכימו חברי הקבוצה, וביניהם הנאשמים 1, 3, 5 ו-7, לתאם את מחירו של פיפ"א 17 המוצע על ידם למכירה מקוונת בזאפ (להלן: "ההסכמה"). בתחילה סוכם כי מחיר פיפ"א 17 יעמוד על 299 ₪ ובהמשך עודכנה ההסכמה למחיר של 275 ₪ במכירה מוקדמת, ול-299 ₪ ביום השקת המשחק. נאשמים 1, 3, 5 ו-7 יישמו את ההסכמה שהושגה בקבוצה בדבר מחיר פיפ"א 17 שיוצג בזאפ. בנוסף להסכמה המתוארת לעיל, תיאמו ביום 21.9.16 חלק מחברי הקבוצה, וביניהם הנאשמים 1, 3, 5 ו-7 להעלות את מחירן של חלק מקונסולות המשחק המפורסמות על ידם למכירה מקוונת בזאפ, לרבות הקונסולות הפופולריות.

תמצית הכרעת הדין

4. בהכרעת הדין המפורטת נקבע כי המאשימה הוכיחה שמעשי הנאשמים 1-6 בשני האישומים (למעט הנאשמת 6 שלא הואשמה באישום הראשון) היו בגדר הסדר כובל לפי סעיף 2 לחוק התחרות הכלכלית, וכי הוכחו היסוד העובדתי והיסוד הנפשי בעבירה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

נקבע כי הנאשם 1 היה זה שכתב בקבוצות הוואטסאפ המורחקים, הקבוצה בלי שי והפראיירים של ישראל ושלה את ההודעות הקוליות, ונדחתה טענתו של הנאשם 1 שמדובר במי שהתחזה לו.

נדחתה טענת הנאשם 5 שהעובד שלו היה אחראי על פרסום המחירים בזאפ, ושלא הוכח קשר בין הקבוצות לבין התנהלותו של הנאשם.

נדחו הטענות לאכיפה בררנית בעניינם של הנאשמים. נקבע כי על אף שהיו מעורבים אחרים שביצעו לכאורה עבירה של הסדר כובל, הרי שלא נפל פגם בהחלטת המאשימה שלא להעמידם לדין, וקיימת הבחנה עניינית בין האחרים לבין הנאשמים אשר הועמדו לדין. נקבע כי במסגרת שיקולי הענישה, יהיה מקום לתת משקל מסוים לכך שהיו אחרים מעורבים בפרשה, אשר לא הועמדו לדין.

נדחתה טענת הנאשמים לפיה מעשיהם נועדו למנוע מחירי הפסד ומחירי פיתוי ובשל כך יש לזכותם.

כמו כן נדחתה הטענה לזוטי דברים. נקבע שהנאשמים פגעו בערכים מוגנים של הגנה על התחרות באופן שאינו מהווה זוטי דברים כדרישת סעיף 34 י"ז בחוק העונשין.

לפיכך, הורשעו הנאשמים בשני האישומים, בביצוע עבירה של צד להסדר כובל (והנאשמת 6 באישום אחד בלבד), כמפורט לעיל.

5. לשם השלמת התמונה יובהר כי הנאשם 7 הודה והורשע בתחילת ההליך בכתב אישום מתוקן בשני אישומים ובכל אחד מהם בעבירה של צד להסדר כובל ונדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וחתימה על התחייבות בסך 50,000 ₪.

ראיות לעונש

6. תדפיס תנועות בחשבון עו"ש וריכוז יתרות והלוואות של הנאשם 1 בבנק לאומי בחשבון פרטי ועסקי מיום 7.6.21 (נע/1) – ממנו עולה כי בחשבון העסקי קיים חוב בסך של 445,750 ₪. בחשבון הפרטי יתרת חוב בסך של 67,376 ₪ (אישור בעלות על חשבון, נע/4).

7. אסופת מסמכים בעניינו של הנאשם 3 (נע/2) – מכתב מרו"ח ממנו עולה שבמהלך שנת 2016 הנאשם 3 והנאשמת 4 שהיה בה בעל השליטה ומנהלה, נקלעו לחובות כספיים כבדים ומצב כלכלי קשה. בעקבות כך הנאשם 3 נאלץ להגיש בקשה לפשיטת רגל שהתקבלה ביום 4.12.19. ביום 23.7.20 ניתן הפטר חלוט. לאחר פשיטת הרגל הנאשם 3 החל לעבוד עם אביו בתחום האינסטלציה כשכיר ובהמשך הנאשם 3 החל לנהל את העסק לבדו, פתח תיק עצמאי בחודש אוקטובר 20' ומאז הוא עצמאי בתחום זה; פסיקתא מבית המשפט המחוזי בת"א מיום 23.7.21 – המציינת את ההפטר שניתן לנאשם 3 וביטול כל חובותיו בני התביעה והמגבלות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

שהוטלו עליו בגינם; צו כינוס; אישור משרד המשפטים באשר להליך פשיטת הרגל; מסמכים בנוגע למצב רפואי הנוגע לעיניו של הנאשם 3.

8. **חוות דעת פסיכוסוציאלית בעניינו של הנאשם 3** שנערכה על ידי מרכז טיפול ואבחון "התחלה חדשה" מיום 27.6.21 (נע/5) – הנאשם בן 44 נשוי ואב לשני ילדים. סיים 12 שנות לימוד ללא בגרות. שירת שירות צבאי חלקי על רקע קשיי הסתגלות. משפחת מוצאו נורמטיבית. אמו נפטרה לפני שנה וחצי. הקשר עם אביו מורכב על רקע מעורבותו בפלילים לאורך השנים. הצטרף לעסק של אביו לפני כשנתיים. מאז הקשר המשפחתי השתפר. אביו סייע לו בהסדרת חובותיו כשהיה בפשיטת רגל. בשל מחלת קרנית, ממתין להשתלת קרנית בעינו, ומשתמש בעדשות מיוחדות.

היה בעבר עצמאי בתחום של ציוד הגברה. בשנת 2005 הסתבך בפלילים וריצה מאסר לאחר שזייף תקליטורים. בשנת 2008 הקים את החברה "פלייגים" עם שותף. בשנת 2016 העסק ספג הפסדים בעקבות מעצרו של הנאשם בגין חשד לעבירות, ועל אף שהתיק נסגר העסק ספג נזקים והשותף עזב. ניסה לשקם את העסק, אך מעצרו בגין הליך זה גרמו לפגיעה נוספת והוא הגיש בקשה לפשיטת רגל. בהמשך עבד כשנתיים במסעדה ובהמשך הצטרף לעסק של אביו בתחום האינסטלציה. בשנת 2019 סיים את הסדר חובותיו.

ביחסו לעבירה הנאשם מודה ונוטל אחריות אך לדבריו לא היה מודע לכך שמדובר בעבירה. אילו היה יודע שמעשיו מהווים עבירה, לא היה פועל כפי שפעל. כיום לדבריו מצבו הכלכלי תקין והוא מנהל אורח חיים תקין. חושש שהעונש שייגזר עליו יוביל אותו להסתבכות ולחובות.

בבדיקה שיתף פעולה באופן מלא. עלו תכנים של חרטה ובושה, חשיבות המשפחה בחייו, פחד מענישה שעלולה לפגוע באורח החיים שפיתח, הכרה ומודעות לחולשותיו וכן גורמי חוסן ובכללם דימוי עצמי חיובי, כוחות נפש גדולים, מוטיבציה גבוהה לניהול חיים ללא עיסוק בפלילי לאור השינוי שערך.

להערכת המאבחנות מספר חוויות חיים מורכבות שחווה מעצבות את עולמו ובכללן, מחלת העיניים שפקדה אותו לפני שני עשורים והטיפול הממושך, המאבק הכלכלי העיקש שניהל בעסק כשמעצר בעבירה בה לא היה קשור גרמה לו לנזק כלכלי, התמודדות אמו עם מחלה ומותה. מחלת אביו והדרדרות במצבו כמו גם קשייו לשוב לאיתנו, הכריחו את הנאשם לקחת על עצמו תחומי אחריות נוספים בעבודה כדי לסייע לעסק של אביו. הנאשם ניצל את מסגרת העבירה לבניית בסיס כלכלי יציב ואיתן, ובזכותו גם סגר את תיק פשיטת הרגל, ואף רכש דירה יחד עם אשתו. הנאשם הוא בעל נטייה לחפש ריגושים, והוא נוטל סיכונים, כך עולה מדבריו ומרישומו הפלילי, נסחף אחר רעיונות עסקיים בעלי פוטנציאל הצלחה מעורפל ומוטל בספק. פחדיו לשוב לפתרונות כלכליים שאינם מציאותיים יכולים לקבל מענה טיפולי. בשנים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

האחרונות מתרגל לדחיית סיפוקים כך עולה בעבודתו המאומצת וסגירת חובותיו לשוק האפור ומול הרשויות.

נוכח ההתרשמות מאדם בעל פוטנציאל שיקומי חיובי, הומלץ על ענישה צופה פני עתיד הכוללת רכיב טיפולי כדי לא לגדוע את התהליך המיטיב שעובר.

9. מסמכים מבנק אוצר החייל בעניינו של הנאשם 3 (נע/6) – אישור בקשת העברה בשקלים מחשבון העסק של אביו לכונס הרשמי בסך של 2,000 ₪ מיום 7.7.20; אישור בקשת העברה בשקלים מחשבון העסק של אביו לכונס הרשמי בסך של 100,000 ₪ מיום 7.7.20; צילום מסך של פרטי הלוואה בסך של 165,000 ₪.

10. **חוות דעת קרימינולוגית בעניינו של הנאשם 5** שנערכה על ידי ד"ר טלי שימקין מיום 11.6.21 (נע/3) – הנאשם בן 42 נשוי ואב לשלושה ילדים צעירים. סיים 12 שנות לימוד ושירת שירות צבאי מלא. בעל תואר בהנדסת תעשייה וניהול. עבד 16 שנים כבעל חנות למשחקי מחשב. משפחת מוצאו נורמטיבית. בעקבות ההליך הפלילי, מגפת הקורונה ולידת בתו לפני כשנתיים, חל משבר בקשר הזוגי. מצבה הבריאותי של אשתו מורכב והנאשם תומך בה.

בבדיקתו שיתף פעולה. תיאר שבעקבות חקירתו, פורסמה כתבה בנושא באחד העיתונים ולאחריה ספג נאצות ברשת ואלה פגעו במוניטין ובעסק והוא חווה טלטלה קשה. הוא מביע חרטה עמוקה ביחסו לעבירה, וחזר על כך שעשה את המעשים בתום לב ולא העלה בדעתו שמדובר בעבירה פלילית. תיאר שהידיעה כי עבר על החוק בהיותו אדם נורמטיבי, גרמה לו ומשפחתו לחוות זעזוע רגשי.

להתרשמות עורכת חוות הדעת, הנאשם מצליח להתמודד עם מציאות חייו המורכבת חרף הקשיים, הוא אדם עם כוחות שממשיך לעבוד ולתמוך בילדיו. בהיותו אדם נורמטיבי שביצע את העבירות מבלי שידע שעובר על החוק, הוא אינו זקוק לתוכנית שיקום המיועדת לעוברי חוק. להתרשמותה הוא הפנים את דבר העבירה, וההליך מהווה עבורו גורם מרתיע ולא נשקפת ממנו מסוכנות לעבריינות חוזרת. עונש של מאסר בפועל או בעבודות שירות עלול להביל לקריסה אישית, משפחתית וכלכלית. ענישה של מאסר מותנה תהווה גורם הרתעה מספק. אף שלא נדרשת תוכנית שיקום, הומלץ על טיפול תמיכתי שיסייע לו להתמודד עם תקופה זו.

טיעוני הצדדים

11. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד עופר מעוז, הערך המוגן שנפגע בעבירה הוא התחרות החופשית. הנשיא ברק כינה את דיני ההגבלים העסקיים כ"מגנה כרטה" של זכויות הצרכן. הפסיקה הפכה את ערך התחרות החופשית לערך מרכזי בשיטתנו הכלכלית, החברתית והמשפטית ודיני ההגבלים העסקיים מבטאים הכרה זו. הפסיקה הכירה בתרומת התחרות החופשית ליעול, להורדת מחירים ולשיפור מוצרים ושירותים ואף להבטחת הזדמנות שווה לתחרות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

בשוק באופן המקדם את חופש העיסוק והיא זו שהובילה לאיסור הקבוע בחוק על קיומו של הסדר כובל שעלול לפגוע בתחרות. הנאשמים הורשעו בכך שהיו צד להסדר כובל אופקי, תיאומי מחירים בין מתחרים. זו ליבת האיסור בחוק. הסכמות רחבות וממושכות על מוצרים עתידי ביקוש בזירת תחרות מרכזית ביותר. באישום השני עולה גם עיתוי תחרותי משמעותי ביותר – השקת משחק פיפ"א 17'. מדובר בפגיעה חמורה מאוד בערך המוגן.

בית המשפט העליון הנחה שהעונש ההולם לעבירות בתיקי הגבלים עסקיים הוא מאסר מאחורי סורג ובריח וכי יש להמשיך במגמת ההחמרה בעבירות אלה. כן נקבע כי יש להעניק מעמד משמעותי לשיקולי הרתעת הרבים בעבירות כלכליות בכלל ובעבירות על חוק התחרות הכלכלית בפרט, כיוון שעבירות אלה הן עבירות אינסטרומנטליות שמבוצעות לרוב לאחר שהעברין ראה לנגד עיניו תועלת מול נזק שיגרמו מביצוע העבירה, ולכן לענישה הנוהגת צפויה להיות השפעה על הכוונת התנהגות בתחום זה.

עבירות הקרטל נעשות במחשכים וקשה מאוד לאתר אותן. לכן ענישה שאינה הולמת את חומרת העבירות ביחד עם הסיכוי הבלתי מבוטל שלא להיתפס, עשוי להפוך את העבירה לכדאית. חשיפת הקרטל בתיק זה נעשתה הודות לעד שפנה מיוזמתו לתוכנית החסינות. בפרק הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות עד למועד זה, בית המשפט העליון המשיך את מגמת ההחמרה בעבירות הקרטל.

בתיק זה הוגשו כתבי אישום רק נגד הנאשמים אשר מעורבותם בביצוע העבירה הייתה הגבוהה ביותר, הם היו מעורבים בכל התיאומים ויזמו אותם, והם מחוללי העבירות.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כוללות את הימשכות העבירות על פני חודשים רבים, כך שאין מדובר במעשה של דחף רגעי, אלא מעשה מחושב ושקול תוך שכלול ההסדר, אכיפתו והרחבתו גם לגורמים שלא היו חברים בקבוצות. בקבוצת "המורחקים" נקבעה שיטת העבירה – תיאום מחירים של מוצרים תוך שמירת מרווחים של שקל בין המעורבים כדי שלא לעורר חשד. בהמשך תואמו מחירים של עשרות מוצרים במשך 8 חודשים במסגרת הקבוצה "בלי שי". אחד הנאשמים מציע לתאם, האחרים מביעים הסכמה ומיד לאחר מכן מעדכנים את המחיר. מדי פעם הנאשמים מעדכנים מתחרים שאינם בקבוצה ומעדכנים בכך את חברי הקבוצה. בקבוצת "הפראאירים" שוכלל התיאום וצורפו לקבוצה מתחרים רבים יותר. הנאשמים מסבירים לחברי הקבוצה החדשים כיצד פועלת השיטה. זו עבירה מתוכננת שהשתכללה עם הזמן. פוטנציאל הנזק מהעבירות – בזירה בה פעלו הנאשמים שררה תחרות של ממש, כל חנות רואה את שינוי המחירים אצל המתחרים ומגיבה תחרותית. כל שקל שיוורד ממחיר המכירה זה שקל שעובר לכיסו של הצרכן. מנגנון שמאפשר לצרכנים לקנות מוצר במחיר זול יותר. מעשיהם של הנאשמים גדעו את התחרות באתר זאפ שהיה זירת התחרות העיקרית באותו הזמן. הפער שבין מצב התחרות שהיה טרם העבירות לבין המצב בעקבותיו הוא אדיר. מדובר במוצרים פופולריים ביותר בתחום, והביקוש הרב להם, בפרט בתקופת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

השקת פיפ"א 17, כעולה באישום השני, מוסיפים לחומרה של גדיעת התחרות באותה זירה מרכזית. מדובר בקונסולות ובמשחקים הפופולריים ביותר.

מדובר בשני תאומי מסגרת – אחד להעלאת מחירי המוצרים בקבוצה בלי שי (תאום שהחל בקבוצת המורחקים) והתאום השני הוא להעלאת מחירי המוצרים בקבוצת הפראיירים. בקבוצה בלי שי תואמו מחירים 49 פעמים במשך שמונה חודשים. בקבוצת הפראיירים הוסיפו מתחרים נוספים, והתאום נפסק רק בשל פרוץ החקירה הגלויה. אכיפת הקרטל מהווה נסיבה מחמירה נוספת. מטרת הנאשמים היתה להגדיל את רווחיהם כפי שנקבע בהכרעת הדין ומכאן שהסיבה שהביאה את הנאשמים לבצע את העבירות היא הרצון להתעשר על חשבון הצרכנים. הנאשמים הבינו את הפסול שבמעשיהם כפי שנקבע בהכרעת הדין ופעלו למניעת חשיפת הקרטל. בקבוצת הפראיירים נכתבה הודעה שקיימת בעיה חוקית לתאם מחירים.

חלקם של הנאשמים בביצוע העבירות – כפי שנקבע בהכרעת הדין חלקו של הנאשם 1 היה הגדול ביותר. חלקם של הנאשמים 3 ו-5 אמנם קטן יותר, אך הם היו דמויות דומיננטיות בשני התיאומים.

באשר לטענת ההגנה לאכיפה בררנית, נקבע בהכרעת הדין שאין פסול בכך שהמאשימה בוחרת שלא להאשים את כלל המעורבים בפרשה, כל עוד ההבחנה בין אלה שהואשמו לבין אלה שלא הואשמו, נסמכת על שיקולים ענייניים כגון מבחן הדומיננטיות. להחלטה להעמיד לדין רק את מחוללי העבירה יתרונות רבים הקשורים לחיסכון במשאבים וייעול ההליך המשפטי. לא הוכחה אפליה אסורה בין הנאשמים לבין המעורבים הנוספים. כן נקבע כי יש לתת לכך משקל מתאים בעת גזירת הדין. לשיטת המאשימה אין לתת לנסיבה זו משקל של ממש בעת קביעת העונש, וזאת כיוון שלא נמצא פגם בהחלטת המאשימה על העמדה לדין של הנאשמים בלבד ונקבע כי לא היתה אכיפה בררנית. בפסיקה נקבע כי יש להתחשב במסגרת העונש רק כאשר בית המשפט שוכנע שקיומו של ההליך כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. ככל שבית המשפט מבקש לעודד את הגשת כתבי אישום רק נגד מחוללי העבירה, יש להמשיך גישה זו גם בקביעת העונש.

הסדר הטיעון עם הנאשם 7 – בית המשפט העליון קבע שעונשים שנגזרו במסגרת הסדרי טיעון לא ישמשו אמת מידה לעונש שיש להשית על מי ניהל הליך הוכחות. בנוסף לכך הנאשם 7 נמצא במדרג חומרה נמוך יותר מהנאשמים גם בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה וגם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. הנאשם 7 לא יזם את התאומים, אף שהוא היה זה שפתח את הקבוצה הראשונה. הנאשם 5 הוא זה שיזם את התאום בקבוצה הראשונה. הנאשם 7 השתתף בתאומים ולכן הוגש נגדו כתב אישום אך לא יזם. באישום השני מעורבותו נמוכה ביותר. חלק גדול מהשיח בקבוצה היה אודות אי שיתוף הפעולה שלו. מעורבותו בקבוצה ערערה את האמון בין חברי הקרטל והוא לא יישם בתיאום השני. בכתב האישום בו הודה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

הנאשם 7 לא צוינה חשיבותה של זאפ בזירת התחרות והדבר אף לא הוכח בעניינו. כתב האישום אף לא כולל את היישום בהעלאת המחירים בקבוצה בלי שי. כתב האישום אינו כולל את עניין אכיפת ההסכמות ולא את הפעילות מחוץ לקבוצה. הנאשם 7 הודה טרם תחילת ההוכחות, נטל אחריות ולא ניהל את התיק. כבר בעת חקירתו הוא שיתף פעולה וסיפר מיוזמתו על התאומים. ביטא חרטה עמוקה. בנוסף לא היה לו עבר פלילי. חלקם של הנאשמים גדול מחלקו של הנאשם 7, ואף אחד מהם לא הביע חרטה.

תחתית מתחם העונש אצל הנאשמים צריכה להיות זהה, מכיוון שהנאשמים היו צד לאותו קרטל ובאותם מעשים. עיקר הפער ביניהם נוגע למידת היוזמה והמעורבות ולכך יש לתת משקל ברף העליון של המתחם. המאשימה עתרה למתחם עונש בעניינו של הנאשם 1 – החל מ-4 חודשי מאסר בפועל ועד ל-11 חודשי מאסר בפועל ומתחם קנס בין 120,000 ₪ ועד ל-240,000 ₪. מתחם הקנס בעניינה של הנאשמת 2 נע בין 200,000 ₪ ל-400,000 ₪. המתחם בעניינו של הנאשם 3 – החל מ-4 חודשי מאסר בפועל ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל ומתחם הקנס מ-100,000 ₪ ועד ל-200,000 ₪ בכפוף להסתייגות נוכח פשיטת הרגל. הנאשמת 4 מתחם קנס החל מ-200,000 ₪ ועד ל-320,000 ₪. המתחם בעניינו של הנאשם 5 – החל מ-4 חודשי מאסר ועד ל-8 חודשי מאסר ומתחם הקנס החל מ-100,000 ₪ ועד ל-200,000 ₪ ולנאשמת 6 מתחם קנס החל מ-200,000 ₪ ועד ל-320,000 ₪. המאשימה מקבלת שיש לקבוע את הקנס לנאשמת 6 נמוך יותר מהנאשמות 2 ו-4.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, רק הנאשם 5 הוא ללא עבר פלילי, שלושתם בגירים בשנות הארבעים לחייהם, לא הובאה כל נסיבה המלמדת על פגיעת העונש בנאשמים. בחוות הדעת שהוגשה בעניינו של הנאשם 5 הובאה נסיבה לשיש לשקול אותה במידה מסוימת לזכות הנאשם והיא קשורה בחייו המשפחתיים. לכן בעניינו ניתן לשקול שילוב של עבודות שירות ומאסר מאחורי סורג וברית. לא הוכחו נזקים שנגרמו לנאשמים כתוצאה מהרשעתם ומביצוע העבירה. התנהלות הנאשמים במהלך המשפט מלמדת על התנהלותם: הם אחרו לדיונים, לא הגיעו לחלקם, זרקו אחריות על אחרים, כולם טענו שהקרטל שלגביו נקבע שפגע פגיעה משמעותית בתחרות, הוא בגדרי זוטי דברים. הגנתם הפנתה חיצים לעבר מעורבים אחרים, בניגוד מוחלט לחומר הראיות, כן טענו שמעשיהם נועדו לרווחת הצרכנים כך שלא מדובר בנטילת אחריות מצדם. הנאשם 1 השליך את האחריות על פורץ אלמוני לטלפון שלו, והנאשם 5 על עובד בחנות שלו. הנאשמים לא עשו דבר לתיקון תוצאת העבירה. הנאשם 1 סירב לפתוח את דלת ביתו לחוקרים ולא מסר את הטלפון שלו, סירב לתת דגימת קול, הביא כתב יד מזויף וכן ניסה להשפיע על עד המדינה במהלך המשפט. עוד כשהתיק התנהל בבית המשפט בירושלים, הנאשמים לא הגיעו לדיונים והתיק נדחה מפעם לפעם. הם התעקשו להביא לעדות כמעט את כל החוקרים אף שלא היו להם טענות לגופם של דברים. אחת החוקרות סיימה עדותה מבלי שנשאלה שאלה אחת בחקירה נגדית. הנאשם 1 חקר בחקירה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

נגדית את אחד החוקרים על אודות דברים שבהם הודה בחקירתו הראשית. הנאשמים התעקשו להביא את כלל המעורבים שנגדם לא הוגש כתב אישום כעדי הגנה אף שהחומר בעניינם הוגש קודם לכן והיתה הסכמה להגשת הודעותיהם. הנאשמים ביקשו המצאת מסמכים לפי סעיף 108 ואז לא טרחו למסור את הצו. הם סרבו להמציא נתונים אודות מכירותיהם. התנהלותם היתה לשם משיכת ההליך המשפטי. לא מדובר בכפירה וניהול הגנה, אלא בניסיון להסית את בית המשפט מברור האמת. נוסף לכך אין ראיה על תרומת הנאשמים לחברה וכך גם ביחס לנסיבות חיים קשות שהובילו לביצוע העבירה. את חלוף הזמן אין לזקוף לזכותם שכן הוא נגרם בשל התנהלותם. הנאשמים יכלו להודות בעובדות ולנהל את המשפט רק בטענות המשפטיות. יש לתת משקל רב להרתעת הרבים ובכך לקבוע את עונשם בחלק העליון של מתחם העונש. בעניינו של הנאשם 5 יש לקבוע את עונשו באמצעו של מתחם העונש.

חוות הדעת שהוגשה בעניינו של הנאשם 3 מלמדת שנסיבות חיייו אינן קשות במיוחד ואין כל סיבה אמיתית להקל בעונשו. בניגוד למסמכים שהוגשו אודות פשיטת רגל, מחוות הדעת עולה שמצבו הכלכלי יציב, ומאז פשיטת הרגל הוא רכש דירה.

עונש הקנס המרבי שקבוע בסעיף 47 עומד על 4,000,000 ₪. סעיף 63 בחוק העונשין קובע תקרת קנס הגבוהה פי ארבעה מהנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה. הערכת הנזק של הנאשמים עצמם עומדת על 200,000 ₪ כאשר החישוב נעשה רק על חלק מהאישום השני ולא על כל האישומים. הקנס צריך להיגזר ממלוא הנזק שנגרם עקב ההסדר הכובל.

אף שהמאשימה עתרה לתקופות מאסר בפועל קצרות היא עומדת על מאסר מאחורי סורג ובריא. דוח ועדת דורנר עוסק בפשיעה קלאסית ולא בפשיעת צווארון לבן. בעבירות תחרות כלכלית בתי המשפט פוסקים שלא על פי מסקנות וועדת דורנר, כיוון שיש מטרה לייצר קו ענישה הולם ומרתיע שיגרום לאנשים לשקול טרם ביצוע עבירות מסוג זה. בית המשפט העליון קבע במפורש שהדוח אינו רלוונטי לעבירות צווארון לבן. ניתן להתחשב במצבם הכלכלי של הנאשמים בכל הנוגע לפריסת הקנס.

לפיכך, עתרה המאשימה לקבוע את עונשם של הנאשמים 1 ו-3 בחלקו הגבוה של מתחם העונש ולהטיל עליהם עונשי מאסר בפועל לנשיאה מאחורי סורג ובריא. בנוגע לנאשם 5 עתרה המאשימה לעונש מאסר באמצעו של המתחם כאשר ניתן לחלק את תקופת המאסר כך שחלקה תרוצה בעבודות שירות וחלקה במאסר של ממש. כל זאת לצד מאסר על תנאי וקנס. על הנאשמות 2, 4 ו-6 עתרה המאשימה לקנסות.

12. לטענת ב"כ הנאשם 1, עו"ד יצחק בם, לא היה תקדים לתיק כזה בשנים האחרונות. הצעת החוק לתיקון מס' 20 לחוק ההגבלים העסקיים, שהפך לחוק התחרות הכלכלית, קבע החמרה בענישה על הסדר כובל מ-3 שנים ל-5 שנות מאסר תוך ביטול המדרג בין הסדר כובל רגיל להסדר כובל בנסיבות מחמירות. מרבית התיקים שמוגשים ביחס להסדרים כובלים הם לפי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

סעיף 47(א) שעוסק בעבירות בנסיבות מחמירות. כל הראיות בתיק מצביעות על הסדר בנסיבות רגילות ולא מחמירות. לכן מתחמי העונש שנקבעו בעניין קרטל הלחם, מדי המים והגיזום אינם רלוונטיים בעניינו. בתיק דנן אין עבירות נלוות כפי שקיימות בפסיקה אותה הציגה המאשימה של הלבנת הון וקבלת דבר במרמה.

בהסדר הראשון שכלל 4-5 שחקנים בשוק המשני, מתוך כ-20, התקיים הסדר לאורך כשנה ונגע למוצרי מותרות. שוק החנויות מהווה לכל היותר כ-20% מהשוק. התיאומים לא החזיקו מעמד לאורך זמן. לא ניתן להשוות לקרטל הלחם שהוא מוצר יסוד. מדובר בקמעונאים בקצה שרשרת ההפצה, ובמיעוט של מפיצים. כלומר לקרטל לא היתה שום השפעה על השוק וגם לא יכלה להיות לו השפעה, כאשר רוב השחקנים בשוק אינם שותפים לו ונוהגים לפי כללי התחרות החופשית. הקרטל השני ארך מספר ימים והיה ממוקד במוצר. אמנם הנאשם 1 הוא זה שזים ופתח את הקבוצה, אך מדובר בשוק עם שחקנים רבים, בו כל אחד רואה מיד את המחיר של מתחריו ועם כל הרצון לא ניתן לכפות קרטל על השוק. מדברי המעורבים הנוספים, שבעניינם לא הוגש כתב אישום, עולה חוסר האמון שניתן לתאם את המחיר כי תמיד יהיה מישהו שיחליט להוריד את המחיר. כולם העידו שלא היה סיכוי לכך שהסדר כובל בו ריבוי שחקנים, היעדר אמון ורצון של כל השחקנים לרווחים, יצליח להחזיק מעמד לאורך זמן. השוק חזק מהקרטל. גם אם הוא החזיק יום או יומיים לא היה לו סיכוי להחזיק מעמד. הקרטל הראשון היה עם מיעוט שחקנים ולכן לא היתה לו השפעה, וההסכמות שם לא החזיקו מעמד יותר ממספר ימים, ולקרטל השני לא היה סיכוי להחזיק מעמד לאורך זמן.

פוטנציאל הנזק הוא אפסי כיוון שמדובר בשוק מרובה שחקנים ושקוף כאשר כל שחקן מנסה להיות זול יותר בשקל מהמתחרים.

פסקי הדין המובילים בתחום עוסקים בתיאום במסגרת מכרזים ציבוריים שבהם כלל המציעים או רובם מבצעים תיאום הצעות או חלוקת שוק. מצב זה שבו מעורב כסף ציבורי מהווה נסיבה לחומרה, שמעלה את מתחם הענישה ושונה באופן ממשי מהעבירה בתיק זה. בתיקים האחרים לצד עבירת הסדר כובל במכרזים תמיד יש אישום נלווה של קבלת דבר במרמה בשל הטענה למצג שווא בהצעת המחיר. בתיק זה אין עבירות נלוות. הבדל נוסף בפסיקה היא כי ב"קרטל הלחם", "מדי המים" ו"הגיזום" מדובר היה במוצרים חיוניים ובתיק זה המדובר הוא במוצר מותרות. כאן מדובר בשוק משני של קמעונאים קטנים המתקיים לצד שוק של קמעונאים גדולים, כך שהנזק שנגרם בקרטל אינו יכול להידמות לנזק שנעשה בשוק עיקרי של מוצר או שירות. לשיטת ההגנה, מתחמי העונש של המאשימה אינם ריאליים, ומתחם העונש הראוי בעבירה של הסדר כובל ללא נסיבות מחמירות ביחס למוצר שאינו חיוני ובשוק משני צריך לנוע בין מאסר על תנאי וקנס ועד למספר חודשי מאסר בעבודות שירות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

באשר לשיקולי הרתעת היחיד והרבים, ובהתייחס לטענה כי מסקנות דוח ועדת דורנר נסוגות בעבירות של צווארון לבן וכי יש בעונש מאסר קצר יעילות בהרתעה, טוענת ההגנה כי הענישה היא אינדיבידואלית ועל בית המשפט לראות את הנאשם שבפניו. לא ניתן לקבוע שהנאשם 1 פעל מתוך שיקולי עלות-תועלת מחושבים. מדובר באדם אימפולסיבי שקשה לומר לגביו ששיקולי הרתעה ביחס לעבירות צווארון לבן הם רלוונטיים. לנאשם 1 יש עבר פלילי משנת 2002 ואין מקום לתת משקל כלשהו לעבירות שנעברו לפני 19 שנים. מצבו הכלכלי קשה, הוא שקוע בחובות ויש לקחת נתון זה בחשבון בעת קביעת הקנס. המתחם ההולם ברכיב הקנס נע בין אלפי ₪ בודדים לעשרות אלפי ₪ בודדים.

באשר למיקום עונשו במתחם העונש – אכן הנאשם ניהל הוכחות אך ניהול הוכחות אינו יכול להיחשב כנסיבה לחומרה, אם כי מהווה היעדר שיקול לקולה. מדובר בעבירות מהשנים 2015-2016, שבהם היו שותפים רבים, שרק מיעוטם הועמדו לדין. נוצר מצב בו המאשימה ערכה מדרג בין המעורבים בעבירה, לקחה את ארבעת המעורבים הראשונים ועותרת בעניינם לעונש מאסר, בעוד היתר יוצאים פטורים בלא כלום. הם אפילו לא הופנו להליך של צו מוסכם. מצב זה מהווה שיקול משמעותי להורדת מיקומו בתוך מתחם העונש. הסדר הטיעון שנערך עם הנאשם 7 הוא חמור יתר על המידה ואינו לוקח בחשבון את ייחודיות התיק ואת העובדה שלא מדובר בהסדר כובל בנסיבות מחמירות ולפיכך אינו אמור לשקף את הרף התחתון של מתחם העונש אלא את הרף העליון.

13. לטענת ב"כ הנאשם 3, עו"ד רינה לוי, באשר להסדר הטיעון שנערך בעניינו של הנאשם 7, המאשימה מנסה להקטין את חלקו של הנאשם 7 לעומת האחרים מעבר לכך שהוא הודה ונטל אחריות. הנאשם 7 היה היוזם וההוגה של הקבוצה, כך עולה מכתב האישום בו הורשע. בהכרעת הדין נקבע כי הקבוצות פעלו להעלאת מחירים אף אם מדובר במחירים שנתפסו בעיניהם כמחירים הוגנים וריאליים. זו טענה שנשמעה על ידי עדי התביעה, ההגנה ומפי הנאשמים. את קבוצת "המורחקים" יצר הנאשם 7 ושמה של הקבוצה מלמד שהם פעלו נגד זאפ. מטרתם היתה התמודדות עם הקשיים שיצרה הפלטפורמה של זאפ, ולא ניתן להשוות זאת לתיקים של מכרזים או רשויות ציבוריות. לאחר שהנאשם 7 הקים קבוצה כדי לחבר בין כולם ולדבר על תיאום, כיוון שהנאשם 3 כעס על שי ועל התבטאויותיו ולא יכול היה להוציאו מהקבוצה כי לא הוא הקים אותה, הוא פתח קבוצה חדשה ללא שי. אין פה יוזמה חדשה, אף אם טכנית הוא זה שפתח את "הקבוצה בלי שי". מי שיצר את המחשבה לחבר בין אנשים כדי לדבר עם מחירים הוא הנאשם 7 ומכאן זה התפתח. זו הסיבה שהעונש שהוטל על הנאשם 7 במסגרת הסדר הטיעון צריך להיות הרף העליון במתחם העונש ולא הרף התחתון. בפס"ד בורוביץ קיבל בית המשפט העליון את הגישה שהעונשים שנגזרו על נאשמים בהסדרי טיעון יהוו נקודת מוצא שיש להתחשב בה כאחד השיקולים שיש להביא בחשבון בגזירת הדין של יתר הנאשמים. עוד קבע בית המשפט העליון שלא ניתן להשית על נאשמים שניהלו הליך עד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

תום עונש החורג באופן משמעותי מהעונש שהוטל במסגרת הסדרי הטיעון באותו הליך. גזר הדין שניתן לנאשם 7 הוא נתון רלוונטי בקביעת עונשם של הנאשמים. אין פסיקה דומה בעבירות בנסיבות הדומות למקרה זה, אלא רק במקרים חמורים יותר בהם מדובר על תאום במכרזים. עתירת המאשימה לעונשי מאסר בפועל לאחר שהוטל על הנאשם 7 עונש של 3 חודשי עבודות שירות בהסכמה, היא בלתי ראויה.

רציונל ההרתעה שעומד ביסוד עתירת המאשימה לעונש מאסר קשור לפסיקה בה מבצעי העבירות היו בעלי בסיס כלכלי איתן ובצורך להעביר את המסר שהעבירה אינה משתלמת למרות סכומי הכסף האדירים שגרפו. שם מדובר בסכומי עתק של מיליוני ₪, ואז בתי המשפט גזרו בעבירות חמורות אלה עונשי עבודות שירות אף שציינו שנקודת המוצא בענישה היא של מאסר ממש.

בתיק זה לא קיים נזק כפי שעלה בתיקי תאום כמו קרטל הלחם שפגע בעיקר בשכבות החלשות. בתיק זה ארבעה בעלי חנויות נישה שהסתבכו בתוך עצמם בגלל זאפ. בעבירה לא קיים תחכום, אלא היו ניסיונות חוזרים לתאום. הרציונל להחמיר בענישה ולהרתיע אינו קיים כשמדובר בנאשמים שנתח הרווחים שלהם קטן מאוד, אשר עשו את המעשים כדי להגיע למחיר הוגן וריאלי. התביעה לא הוכיחה שהיה במעשיהם ניצול ופגיעה בצרכן, וייקור של המוצר, אשר מול הרשתות כלל אינו יקר. הצרכנים שבחרו לקנות משחקים לא ניזוקו, כי מדובר בארבע חנויות ובמוצרים קטנים ואזוטריים. הם ביצעו את המעשה כדי שלא להפסיד כסף. בפסקי הדין שהוצגו היו עבירות נלוות של מרמה והלבנת הון בשונה ממקרה זה.

על פי חוות הדעת שהוגשה בעניינו של הנאשם 3, ניתן ללמוד שהוא עבר תהליך משמעותי. העבירה האחרונה שלו היתה בשנת 2006, וחלפו שש שנים מאז שהעבירות התיישנו. הנאשם חווה קשיים רבים, ובכוחות עצמו התמודד עם הלוואות מהשוק האפור, עובד כשרברב, נאלץ לקחת את עבודת אביו שחלה ואינו מסוגל לתפקד, ועושה כן כדי לקיים את עצמו ואת משפחתו. אביו סייע לו לרכוש דירה. הנאשם עשה תפנית עצומה והוא עובד קשה מבוקר עד לילה כדי להחזיק את משפחתו. הוא אומר בכנות שהוא עדיין נאבק ומשלם את חובותיו. הוא סיפר שנעצר בשנת 2015-2016, היה עצור כחודש וחצי והתיק נסגר בהיעדר אשמה. בגין כך עבר תקופה קשה שכללה מעצר בית, הביאה לשברון לב ולפשיטת רגל. לכן הוא עובד קשה ומשלם את חובותיו העצומים. הנאשם ליווה את אמו שגססה במשך 5 שנים עד לפטירתה במהלך תקופת המשפט. הטלת עונש מאסר במצב כזה יכולה למוטט אותו. הנאשם 3 רכש דירה לאחר שזכה במחיר למשתכן, ומקור הכסף הוא באביו שתמך בו. אביו תמך בו כיוון שהם כמעט וגורשו מהדירה השכורה שבה התגוררו.

בשונה מהפסיקה שאותה הגישה המאשימה, לנאשם 3 אין בסיס כלכלי איתן והוא לא גרף סכומי כסף גדולים, ולראיה הוא פשט את הרגל. בני הזוג הצליחו להשתקם בזכות סיועו של

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

אביו של הנאשם ואימה של אשתו. לכן הפסיקה שעוסקת בהרתעה אינה רלוונטית לגביו. לפיכך, ההגנה עתרה להסתפק בעונש נמוך מהעונש שהוטל על הנאשם 7.

14. לטענת ב"כ הנאשם 5, עו"ד ריטה טהורי, לאחר שבהכרעת הדין נענתה השאלה הדיכוטומית של האם המקרה נכנס בגדרי החוק או לאו, בשלב הטיעונים לעונש ניתן להתייחס לפרופורציה הנכונה ולמהותם של הדברים. עמדת המאשימה לעונש אינה תואמת את מעשי הנאשמים. מדובר בשלושה נאשמים בעלי עסקים קטנים ולא בטייקונים המבקשים להגדיל את הונם על חשבון הציבור. מדובר באנשים שנאבקו אז וגם היום על פרנסתם ולהחזיק את עסקיהם מפני קריסה. הנאשם 5 עדיין מצליח בכוחותיו הדלים להחזיק את העסק שלו למרות שכפי שעולה מחוות הדעת שהוגשה בעניינו, חייו קורסים. הוא מתמודד עם ניהול עסק ובית עם אישה חולה, שצריך לטפל בשלושת ילדיו ולסייע לאשתו.

מדובר בתיק שהוגש ללא נסיבות מחמירות, לא נגרם נזק רב והפסיקה האחרונה אינה חלה עליו. זהו מקרה חריג בנוף הפסיקה, גם מבחינת הפגיעה בפועל בחברה שבמקרה זה היא שולית ביותר או בלתי קיימת, וכן לאור הכוונה שעמדה מאחורי השיח שניהלו הנאשמים בקבוצה. טענתם לאורך כל הדרך היא שכוונתם היתה הפסקת פרסום מחירי פיתוי שקריים שפגעו בצרכנים ובמוניטין שלהם בשוק הגיימינג, והם היו חסרי מודעות לאי החוקיות של מעשיהם.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה – לא קדם לעבירה כל תכנון. הקבוצה הראשונה נפתחה על ידי הנאשם 7 בעקבות הרחקת המשתתפים מזאפ ובשל רצונם לשים קץ לשיטה שבה הם התנהלו – פרסום מחירי פיתוי והפסדים. השיח בקבוצה נבע ממצב כלכלי קשה, כאשר הם במלחמה מתמדת ובלתי הוגנת אחד בשני, והרחקתם מזאפ פגעה עוד יותר במצבם. על הבסיס הזה הוקמו הקבוצות הראשונות. החלק היחסי של הנאשם 5 בביצוע העבירות בהתאם לקביעה בהכרעת הדין – באישום השני הוא שולי יותר והוא היה פחות דומיננטי מהנאשמים 1 ו-3. מעבר לכך חלקו של הנאשם 5 נמוך יותר גם מחלקו של הנאשם 7. בשלוש הקבוצות היו חברים גם אנשים שמעבר להיותם קמעונאים המוכרים את המוצרים לצרכן, הם גם יבואנים מקבילים של מוצרי הגיימינג והקשר של הנאשם 5 עמם היה קשר שבין קמעונאי ליבואן. הוא הסביר בעדותו את התלות שהיתה לו באנשים הללו – הנאשם 1 ורותם שרון. הנאשם 7 הקים את הקבוצה והכניס אליה שישה בעלי עסקים ומיד הגדיר את המטרה – לנצח את השיטה ולהרוויח יותר. למרות הדברים שכתב הנאשם 7 בקבוצה, המאשימה מייחסת את תחילת התאומים למשפט שכתב הנאשם עשרה ימים מאוחר יותר. הוא כלל לא השתתף בתאום שהתחיל סביב אותו משפט שכתב, והוא לא יישם את התאום הזה. חלקו של הנאשם 7 בביצוע העבירה רב יותר מחלקו של הנאשם 5 שהוא שולי ביותר. אמנם הנאשם 7 לא הורשע בתאום השני אך היישומים שעשה הנאשם 5 בקבוצה השנייה היו הורדת המחיר שפרסם טרם הקבוצה. באישום הראשון הנאשם 7 יזם יותר תאומים ממה שיזם הנאשם 5.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

הנזק שנגרם מביצוע העבירה – המאשימה לא הצליחה לחשב את הנזק הכלכלי שנגרם, ומובן שלא מדובר בנזק דומה בחומרתו לנזקים בתיקים האחרים של רשות התחרות שאליהם הפנתה המאשימה בטיעוניה, בהם נאשמים פגעו בכספי ציבור או במוצרים שאינם מותרות. הרבה מהתיאומים שאותם יישם הנאשם 5 ופרסם באתר הם מחירים נמוכים יותר מהמחירים שאותם פרסם קודם לכן, ולפיכך אין נזק ממשי לצרכן. הנאשם, כמו אחרים בקבוצות, לא היו ער לכך שפעילותו מהווה עבירה פלילית.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה – חוות הדעת שהוגשה בעניינו מתארת את המציאות היומיומית עמה מתמודד הנאשם בשנתיים האחרונות, ולפיה אין כל אפשרות שהנאשם לא יהיה בבית, לא במאסר ולא בעבודות שירות. ביצוע עבודות שירות עבור הנאשם משמעו קריסה מידית של העסק שלו, כאשר הוא המפרנס היחיד בבית ומעבר לפגיעה הכלכלית תיווצר גם פגיעה ביכולתו לעזור בבית לבנותיו ולאשתו. הוא לא יוכל ללוות את אשתו לטיפולים ולהביא את בנותיו לבית הספר. לנאשם נגרמו נזקים כתוצאה מביצוע העבירות והרשעתו. עם פרוץ החקירה, פורסמה בתקשורת ידיעה בדבר החקירה הפלילית הכוללת את שמות הנאשמים והעסקים, כך שכל מי שיקליק בגוגל את שמו של הנאשם יגיע לפרשייה הנדונה. גם גזר הדין יהיה פומבי והדבר יוביל לפגיעה בילדיו. מדובר בנזק לנאשם ולבני משפחתו וכן לתדמית העסק שלו. הנאשם 5 לא כפר בשום עובדה כבר משלב חקירתו במשטרה. הוא מסר פרטים כבר בחקירתו ולא ניסה להעלים ראיות כפי שעשו משתתפים אחרים, כולל עד המדינה. התיק נוהל כי היה חשוב שבפני בית המשפט תהייה התמונה המלאה ובעיקר הטענה לאכיפה בדרנית. באשר להתנהגות רשויות אכיפת החוק, היו מחדלי חקירה רבים בתיק והחקירה נוהלה באופן מגמתי. החוקרים אפשרו למשתתפים אחרים לשבש ראיות ולהעלים ראיות. חלפו 5 שנים מאז ביצוע העבירה, בהם חיי הנאשם התהפכו ברגע שחוקרי הרשות דפקו על דלתו. עצם ניהול התיק השפיע לרעה על מצבו האישי, על מצבה של אשתו ועל העסק. הנאשם 5 נעדר עבר פלילי.

ככל שבית המשפט יקבע שמתחם העונש אינו מתחיל בעונש של שלי"צ, אזי יש מקום לחרוג לקולה מהמתחם, מכיוון שאשתו של הנאשם תלויה באופן אמיתי ומתמשך בנאשם וכאמור צפוי נזק רב לאשתו ולילדיו אם יוטל עליו עונש של עבודות שירות. באשר לקנס, מדובר באדם שמנהל מלחמה יומיומית להחזיק את העסק ואת ביתו. הסכומים להם עתרה המאשימה הם הרבה מעבר ליכולתו. החברה שלו הורשעה רק באישום השני ולא בראשון. ההגנה עתרה להטיל על הנאשם 5 עונש של שלי"צ.

15. הנאשם 1, טען שהוא בן 43 ממשפחה מרובת ילדים שחיו לא קלים. הוא שרד בחייו דברים רבים, אביו נפטר לפני 8 שנים ואחיו נפטר לפני 4 שנים, שניהם ממחלת הסרטן. המצב הכלכלי של משפחתו מעולם לא היה טוב. בצעירותו עשה דברים שהוא מתבייש בהם. אין לו עבר פלילי מזה 15 שנים. יש לו בת מבת זוג קודמת, והוא שילם מזונות כל חייו. מאז תחילת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

המשפט הוא גרוש עם שלושה ילדים קטנים והוא המפרנס היחיד של שתי משפחות. הוא עתיד להינשא בקרוב. הוא יודע ללמוד מטעויות. הוא לא ייפגע מהתיק הזה, אך ילדיו יפגעו ויתכן שבת זוגו תהסס להינשא לו ותבטל את חתונתם. מבקש לקבל הזדמנות להמשיך בחייו. הנאשם הוסיף בעדותו כי הוא אימץ שני ילדים נוספים שהם ילדיו של אחיו הסובל מקשיים, וכי ארוסתו הרה.

16. הנאשם 3, טען שהוא מצוי במשך שלוש שנים בהליכי פשיטת רגל, אמו שנפטרה הייתה מסייעת לו בדמי שכירות. הוא עבר תקופה קשה. רכש את הדירה במכרז מחיר למשתכן בעזרת אביו ואימה של אשתו. עובד באינסטלציה, מנסה לחסוך כסף לילדיו. משלם את חובותיו כבר שש שנים, פרס את ההלוואות שנטל למשך עשר שנים. מצטער ומביע חרטה על המצב בו נמצא כיום. בגיל 20 אבחנו אצלו מחלת עיניים קשה ועבר השתלת קרנית לפני 12 שנים. מאז הוא מטופל. המליצו לו לאחרונה לעבור ניתוח נוסף בעין.

בשנת 2008 פתח חנות למשחקי וידאו, העסק פעל שמונה שנים עד לשנת 2017, כשנכנס להליכי פשיטת רגל. נכנס לחובות כבדים, מעל מיליון וחצי ₪ לנושים רבים. עזב את ניהול החנות והחל לעבוד עם אביו באינסטלציה. כיום הוא מתון יותר בהתנהלותו הכלכלית. סיים לשלם את חובותיו, החל בדרך חדשה וטובה, ולמד לחיות ממה שיש. מבקש מבית המשפט שיתחשב במצבו ולא יחזיר אותו לאחור. רוצה לפתוח דרך חדשה.

17. הנאשם 5, טען שהחברה שלו לא היתה קיימת בתקופת האישום הראשון, אלא רק בשני ובו קבע בית המשפט שלא היה דומיננטי. במשך חמש שנים סוחר את המשפט הזה, מבין שעשה טעות, והיום לא היה עושה דבר כזה. לא היה מודע לכך שעשה עבירה. הכניסו 4-5 אנשים לקבוצה הראשונה ובהמשך עוד 12 והוא לא היה ביניהם. היתה לידו חנות והוא לא חשב לדבר איתו. היו נלחמים על מחירים. הוא מצטער אם עשה עבירה, מרוויח משכורת ממוצעת ואינו יכול לשלם סכומים כעתירת המאשימה. אשתו חלתה לפני שנתיים, הוא צריך לטפל בילדיהם ומקווה שבית המשפט יתחשב בכך.

דיון – קביעת מתחם העונש ההולם

18. כתב האישום בו הורשעו הנאשמים אווזו בשני אישומים. בהתאם למבחני הפסיקה, כפי שנקבעו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14), יש לראות באירועים כסדרה של מעשי עבירה שקיים ביניהם קשר ענייני הדוק. מדובר בעבירות שבוצעו ברצף יחסי ובסמיכות של זמן ומקום, כך בהתאם למבחן הצורני-עובדתי. בהתאם למבחן המהותי, מדובר במעשים דומים במהותם והפגיעה באינטרס החברתי ובערכים המוגנים היא זהה. מכאן שיש לראות במעשיהם של הנאשמים כמסכת עבריינית אחת המקימה אירוע אחד אשר בגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

19. **הערך החברתי** שנפגע מביצוע העבירה של הסדר כובל הוא הפגיעה בתחרות החופשית. תכלית חוק התחרות היא הגנה על קיומה של התחרות החופשית נוכח חשיבותה הרבה לקידום המשק והכלכלה. התחרות החופשית תורמת לייעול כלכלי, להורדת מחירים ולשיפור המוצרים והשירותים, ואף להבטחת הזדמנות שווה להתחרות בשוק באופן שמקדם את חופש העיסוק. היא מאפשרת לצרכן לרכוש את המוצר הטוב ביותר עבורו במחיר המתאים ביותר. בית המשפט העליון עמד על חומרתן של עבירות אלה ועל הצורך להחמיר בענישה בהיותן של עבירות מסוג זה עבירות אינסטרומנטליות הדורשות תכנון, ומטרתן היא הפקת רווח כספי, לאחר שהעברין ראה לנגד עיניו עלות מול תועלת הצפויים לו מביצוע העבירה. עוד עמד בית המשפט העליון על שיקולי ההרתעה ועל הקושי הרב שבחשיפת עבירות אלה, וזאת בשל כך שקיים תמריץ לכל המעורבים בהסדר להסתיר את דבר קיומו (ראו: ע"פ 1408/18 **מדינת ישראל נ' בן דרור** [15.1.20]; ע"פ 1656/16 **דוידוביץ נ' מדינת ישראל** [20.3.17]; ע"פ 6339/18 **בלווא נ' מדינת ישראל** [15.1.20]).

20. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף משמעותי, נוכח ריבוי ההסדרים הכובלים שערכו הנאשמים, בשלוש קבוצות ווטסאפ שונות, ובפרק זמן ממושך של כשנה. תיאום המחירים בין מתחרים עסקיים מובהקים, לגבי המחיר שידרש או שיוצע, שאותו ביצעו הנאשמים במסגרת הגבל עסקי "אופקי", כאשר התיאום עצמו נעשה באופן מפורש, מהווה את ליבת האיסור הקבוע בחוק (ראו סעיף 2(ב)(1) בחוק התחרות הכלכלית אשר קובע במקרה זה חזקה חלוטה שהתיאום עלול להפחית את התחרות). ההסדר אף יושם על-ידי הצדדים, והתיאום נפסק רק בשל חקירת רשות התחרות, בעקבות מידע שהגיע אליה מאחד המעורבים בקרטל.

עם זאת, מידת הפגיעה בערך המוגן היא נמוכה יותר ממקרים אחרים שבהם המדובר במוצר צריכה חיוני (למשל, בניגוד לפרשת קרטל הלחם), או במכרזים ובכספי ציבור (למשל, בניגוד לפרשת קרטל הגיזום). במקרה הנוכחי מדובר בקרטל שכלל רק חנויות פרטיות-קטנות, ולא את הרשתות הגדולות אשר אף הן משווקות ומוכרות את אותם מוצרים (פיסקה 80 להכרעת הדין).

עוד יש לתת את הדעת לכך שהנאשמים הואשמו והורשעו בעבירה של צד בהסדר כובל, ללא נסיבות מחמירות, בנוסח שהיה קבוע בחוק ההגבלים העסקיים, בטרם תיקון מס' 21 לחוק (סעיף 47(א)(1) בחוק) אשר אף שינה את שם החוק, לחוק התחרות הכלכלית. בהקשר זה ראוי להבהיר כי סעיף 47 בחוק ההגבלים העסקיים, טרם התיקון, קבע בסעיף קטן (א)(1) עונש מאסר מרבי של שלוש שנים לעבירה של צד להסדר כובל, ואילו סעיף 47' בחוק קבע כי בעבירה זו שנעברה בנסיבות מחמירות, עונשה המרבי הוא חמש שנים. כפי שעולה מדברי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

ההסבר להצעת החוק¹, הניסיון המצטבר לאורך השנים הראה כי הרוב המוחלט של כתבי האישום המוגשים ביחס להסדרים כובלים, עוסקים בעבירה שנעברה בנסיבות מחמירות, שהעונש המרבי בגינה הוא של חמש שנים. לפיכך, תוקן החוק², בהתאם להצעה, כך שהרף העליון לעבירה של הסדר כובל יהיה החמור ביותר בעבירות של הגבלים עסקיים, ויעמוד על חמש שנים (סעיף 47(א1) בנוסחו כיום), כאשר בהתאם לתיקון 113 בחוק העונשין, המקום לבחינת הנסיבות המגבשות את חומרת המעשים, יהיה בשלב הטיעונים לעונש.

הנסיבות המחמירות אשר אליהן התייחס הסעיף הן נסיבות שבהן עלולה להיגרם פגיעה משמעותית בתחרות בעסקים, בין השאר בשל אחד או יותר מאלה: חלקו ומעמדו של הנאשם בענף המושפע מן העבירה, פרק הזמן שבו התקיימה העבירה, הנזק שנגרם או הצפוי להיגרם לציבור בשל העבירה, וטובת ההנאה שהפיק הנאשם (סעיף 47(א1) בחוק). למען הסר ספק, סעיף זה נותר על כנו, אך אינו חל עוד לגבי עבירה של צד להסדר כובל, אשר נמחקה מסעיף 47(א1), ונמצאת כיום בסעיף 47(א1) בחוק ועונשה חמש שנים.

כלומר, בעוד שבמועד ביצוע העבירה בתיק הנוכחי עבירת הבסיס של צד להסדר כובל הייתה של שלוש שנות מאסר, והעבירה בנסיבות מחמירות דינה היה חמש שנות מאסר, כיום העבירה של צד להסדר כובל היא אחת, ודינה חמש שנות מאסר – עבירה מסוג פשע.

במקרה הנוכחי, בניגוד למצב הדברים אשר מתואר בהצעת החוק הממשלתית, הנאשמים הועמדו לדין והורשעו בעבירה של צד להסדר כובל ללא הנסיבות המחמירות, כלומר בעבירה מסוג עוון בלבד, שדינה שלוש שנות מאסר בלבד. בכך שונה מקרה זה מתיקים אחרים שבהם העונש המרבי עומד על חמש שנות מאסר.

21. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שהנאשמים היו שותפים בשלוש קבוצות שהתנהלו ביישומן ווטסאפ במסגרתן תאמו מחירים של מוצרים שונים מתחום הגיימינג. את הקבוצה הראשונה, בשם "המורחקים" הקים הנאשם 7 ובה היו חברים הנאשמים ושני בעלי עסקים נוספים שכולם הורחקו מאתר זאפ בשל אי עמידה בכללי האתר. בקבוצה זו החל תיאום המחירים לאחר הודעה ששלח הנאשם 5 בבקשה להעלאת מחירים. הנאשם 1 הציע הסדר לפיו יקבע תור שבו בכל פעם, אחד מהמשתתפים יפרסם מחיר שיהיה זול בשקל אחד מהאחרים, וכל שבוע מישוהו אחר יהיה הראשון. הנאשם 3 הציע לחברי הקבוצה להעלות את המחירים שמפרסמים לשם העלאת הרווח של כולם והנאשם 5 הציע חלוקת מחירים ספציפית בין החנויות השונות בהתאם לשיטה שאותה הציע הנאשם 1. הנאשמים אישרו את ההצעה. בהמשך הנאשם 1 הציע פעמים נוספות תאום מחירים דומה לגבי מוצרים נוספים והנאשמים 3 ו-5 אישרו זאת. הקבוצה היתה פעילה במשך 17 ימים.

¹ הצעת חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 20) (חיזוק האכיפה והקלת נטל האסדרה), התשע"ח-2018, ה"ח הממשלה 1221 (20.4.18), בעמ' 897.
² תיקון מס' 21, תשע"ט-2019, ס"ח 2781 (10.1.2019).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

הקבוצה השנייה, בשם "הקבוצה בלי שי", הוקמה על ידי הנאשם 3 בשל היעדר שיתוף פעולה של אחד ממשתתפי הקבוצה הקודמת, ומכאן שמה. הקבוצה כללה את הנאשמים, לרבות הנאשם 7, וכן מעורבים נוספים. במהלך תקופת פעילותה של הקבוצה יישמו הנאשמים ומשתתפים אחרים את ההסכמות שהושגו בקבוצת המורחקים ותיאמו את מחירן של קונסולות משחק ומשחקי מחשב שונים. שלושת הנאשמים יזמו תיאומי מחירים ספציפיים. השיח על תיאום המחירים נמשך בקבוצה שפעלה במשך 8 חודשים וכלל תיאומי מחירים רבים.

הקבוצה השלישית, בשם "הפראאירים של ישראל", הוקמה על ידי הנאשם 1 וכללה אף היא שיח תיאום מחירים. בקבוצה נעשו תיאומי מחירים של משחק פיפ"א 17 ושל קונסולות משחק. בעקבות תיאום המחירים הפרטני בקבוצה עודכנו המחירים בפרסום בזאפ בהתאם להסכמות, כך שהנאשמים יישמו את ההסכמות ותיאום המחירים ביניהם. בנוסף לכך הנאשמים פנו לבעלי עסקים נוספים שלא היו חברים בקבוצות ועדכנו אותם באשר להסכמות שהושגו.

בכל הנוגע לחלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירה, הרי שחלקו של הנאשם 1 בביצוע העבירות הוא הדומיננטי ביותר. הנאשם 1 יישם את ההסדרים שתואמו בקבוצות באופן המשמעותי ביותר מבין הנאשמים (פיסקה 70א' להכרעת הדין). חלקו של הנאשם 3 דומה לזה של הנאשם 1, הגם שהנאשם 3 לא היה הדומיננטי ביותר. הנאשם 3 פתח את הקבוצה השנייה (הקבוצה בלי שי), והיה דומיננטי מאוד בכל אחת מן הקבוצות (פיסקה 70ב' להכרעת הדין). מידת הדומיננטיות של הנאשם 5 היתה נמוכה במידת מה מזו של הנאשמים 1 ו-3 (פסקאות 70 ו-72 להכרעת הדין). הנאשם 5 לא הקים בעצמו אף קבוצה (בניגוד לנאשמים האחרים). עם זאת הוא היה הראשון שיזם באופן ברור תיאום מחירים בקבוצה הראשונה. הנאשם 5 יישם את ההסכמות שהושגו בקבוצה באופן דומה לאחרים.

הנזק שנגרם מביצוע העבירה הוא פגיעה בתחרות בתחום מוצרי הגיימינג (משחקי וידאו וקונסולות) של החנויות הקטנות המפרסמות באתר זאפ. משחק פיפ"א 17 בעת ביצוע העבירות היה משחק פופולרי וכך גם קונסולות המשחק, באופן המחמיר את הפגיעה בערך המוגן ובנזק שנגרם בפועל לתחרות המחירים בתחום זה, ובפרט נוכח התחרות המשמעותית שהיתה בתחום זה בזאפ קודם לעבירות. נגרם אם כן נזק ישיר לצרכנים אשר נפגעה יכולתם לרכוש את המוצרים במחירים זולים יותר, אלמלא תיאום המחירים בין הנאשמים ובעלי עסקים נוספים. שיתוף ההסדר עם בעלי עסקים נוספים שלא היו חברים בקבוצות על ידי הנאשמים, מגביר את הנזק. קיים אף נזק פוטנציאלי, וזאת בשים לב לכך שביצוע העבירה הופסק רק בשל פעולת רשויות האכיפה.

הסיבה שהביאה את הנאשמים לבצע את העבירות היא בצע כסף – השאת רווחים לחנויות הנאשמים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

22. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת כי על פי פסיקת בית המשפט העליון, נקודת המוצא לענישה בתחום ההגבלים העסקיים היא מחמירה וכוללת עונשי מאסר בפועל לנשיאה מאחורי סורג ובריח (ע"פ 1408/18 **מדינת ישראל נ' בן דרור** [21.8.18]; ע"פ 2770/19 **כץ נ' מדינת ישראל** [3.5.20]; ע"פ 6339/18 **בלוא נ' מדינת ישראל** [15.1.20]).

בע"פ 1656/16 **דוידוביץ נ' מדינת ישראל** (20.3.17) קבע אמנם בית-המשפט העליון, מפי כב' השופט דנציגר, נכון לאותה תקופה, שמסקירת הפסיקה עולה כי מעטים המקרים שבהם הוטלו עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח על מי שהורשעו בעבירת הבסיס של צד להסדר כובל, קרי: ללא נסיבות מחמירות. ואולם, צוין כי קיימת מגמת החמרה הדרגתית בעבירות מסוג זה (ראו בענין דוידוביץ', פסקאות 109-108). מאז, נמשכה מגמת ההחמרה בענישה, וכיום ככלל יש להטיל על מבצעי עבירות בתחום ההגבלים העסקיים עונשי מאסר לריצוי בכלא, שלא בעבודות שירות, ומדיניות זו לא הוגבלה אך לעבירות שנעשו בנסיבות מחמירות (ראו דברי כב' השופט ד' גדעוני בת"פ (מחוזי י-ם) 54589-02-17 **מדינת ישראל נ' שרון** [20.9.21], פסקה 30).

23. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במרבית הפסיקה העוסקת בעבירות של הסדרים כובלים, מדובר במקרים חמורים יותר מתיק זה. בחלקם סעיף האישום כולל נסיבות מחמירות, חלק עוסקים במוצרי צריכה חיוניים (קרטל הלחם), חלקם במכרזים ובכספי ציבור (קרטל הגיזום וקרטל מדי המים), בחלקם קיימות עבירות נוספות כגון קבלת דבר במרמה, וחלקם בהיקפים משמעותיים יותר מתיק זה. במקרים אלה הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 6339/18 **בלוא נ' מדינת ישראל** (15.1.20) (פרשת קרטל הגיזום), דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשמים והמאשימה על העונש. הנאשמים הורשעו בעבירות של צד בהסדר כובל בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה והלבנת הון. הנאשמים – קבלני גיזום, גיבשו הסדר כובל לחלוקת השוק, העלאת מחירים ותיאום מכרזים לגיזום עצים שפורסמו ע"י חברת החשמל ורשויות מקומיות. הקבלנים תאמו טרם קיום מכרז, שהצעתו של אחד מהם שמחירה סוכם מראש, תזכה במכרז והאחרים יגישו הצעות יקרות יותר כדי לצור מראית עין של תחרות. בתמורה הקבלן יעסיק את האחרים כקבלני משנה או ישלם להם סכום מוסכם. בית המשפט המחוזי קבע בעניינו של בלוא **מתחם עונש הנע בין 7 ל-14 חודשי מאסר בפועל** והטיל עליו עונש של **11 חודשי מאסר בפועל** לצד קנס של 100,000 ₪. בעניינם של הנאשמים האחרים נקבעו מתחמי עונש בעבירת צד להסדר כובל הנעים בין מספר שבועות של מאסר מאחורי סורג ובריח ועד לשנת מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

ב. בע"פ 2770/19 כץ נ' מדינת ישראל (3.5.20), דחה בית המשפט העליון ערעור נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של צד להסדר כובל בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה והלבנת הון והוא חלק מפרשת קרטל הגיזום. הנאשם היה מנהל בכיר בחברת שירותי גיזום עצים והיה מעורב בתיאום מכרזים לביצוע עבודות גיזום. בחלק מהמקרים הגיש הצעות במחירים גבוהים יותר מההצעה שסוכם שתזכה לשם מראית עין של תחרות, בחלקם החברה שלו לא התמודדה כלל ובחלקם זכתה, הכל בהתאם להסדר בין הצדדים. בשני מקרים החברה קיבלה תשלום עבור אי השתתפותה במכרז או הצעתה הגבוהה, וחלק מהתשלומים הוסוו כתשלום עבור עבודה. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל** והטיל על הנאשם עונש של **11 חודשי מאסר בפועל** לצד קנס בסך של 100,000 ₪ וחילוט. בית המשפט העליון דחה את טענות הנאשם והותיר את העונש על כנו.

ג. בע"פ 1656/16 דוידוביץ נ' מדינת ישראל (20.3.17) (פרשת קרטל הלחם), התקבל באופן חלקי ערעורם של נאשמים שהורשעו על פי הודאתם בעבירה של הסדר כובל ובית המשפט קבע לאחר ניהול הוכחות בסוגיה זו בלבד כי מדובר בהסדר כובל בנסיבות מחמירות. הנאשמים בעלי מאפיות, היו צדדים להסדר לפיו המאפיות ימנעו מתחרות על אספקת מוצריהם ללקוחות שבאותו מועד אחת המאפיות סיפקה להם מוצרים וכן לפעול להעלאת מחירים למכירת לחמים לצרכן. בהתאם להסדר נמנעו המאפיות מתחרות על לקוחות קיימים ופעלו להעלאת מחירים. תקופת ההסדר הכובל היתה קצרה. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 9 ל-18 חודשי מאסר בפועל** והשית על המערער עונש של שנת מאסר לצד קנס בסך 300,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את הערעור על הכרעת הדין, לעניין הנסיבות המחמירות, אך קבע כי מדובר בעונש חמור באופן משמעותי בהשוואה לעונשים שהוטלו בעבירות אלה וכי על החמרה להיעשות באופן הדרגתי וקבע את עונשו של המערער ל-**6 חודשי מאסר שמתוכם 3 חודשים מאחורי סורג ובריח ו-3 חודשים בעבודות שירות**.

ד. בע"פ 1408/18 מדינת ישראל נ' בן דרור (21.8.18) (פרשת קרטל מדי המים), דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשמים והמאשימה לעניין העונש. הנאשמים הורשעו, בהתאם לקביעת בית-המשפט העליון, בעבירות של צד להסדר כובל בנסיבות מחמירות. הנאשמים ערכו תאומים על אופן השתתפותן של המתחרות בשוק מדי המים במכרזים והליכים תחרותיים אחרים שפורסמו ע"י הרשויות המקומיות בתחום. המתחרות חתרו להגבלת התחרות ביניהן בדרך של חלוקת שוק, תיאום מחירים והבנות נוספות להגבלת התחרות. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשמים עונשי מאסר בעבודות שירות ועונשי מאסר בפועל לצד קנסות וענישה נלווית. בן דרור נדון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

לעונש של 6 חודשי מאסר מתוכם 4 וחצי חודשי לריצוי מאחורי סורג ובריה והיתרה בעבודות שירות, לצד קנס בסך של 125,000 ₪.

ה. בע"פ 735/17 פולניר נ' מדינת ישראל (19.8.18), נדחה ערעור נאשם לאחר שחזר בו מערעורו על גזר דינו של בית-המשפט המחוזי (ת"פ 13-11-21485 מדינת ישראל נ' פולניר (8.12.16)). הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של צד להסדר כובל. הנאשם והנאשם הנוסף היו בעלי מכבסות, ניהלו מו"מ ביניהם מחוץ לאולם בית המשפט כאשר נערכה התמחרות בתיק פירוקים בעניין רכישת מכבסה שהופעלה על ידי חברה בפירוק וסכמו ביניהם שהחברה של הנאשם תזכה והנאשם השני יגביל את הצעתו כדי לאפשר לחברה השנייה לזכות בתמורה לסך של 70,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם עונש לנאשם הנע מחודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל-4 חודשי מאסר בפועל. הנאשם בן 65 ללא עבר פלילי נדון לעונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד קנס בסך 100,000 ₪.

ו. בת"פ (מחוזי י-ם) 54589-02-17 מדינת ישראל נ' שרון (20.9.21), הורשע נאשם 2 על פי הודאתו בעבירות של צד להסדר כובל (ללא נסיבות מחמירות) וקבלת דבר במרמה. הנאשמים היו צדדים להסדר לפיו תתחלקנה ביניהן זכייה בפרויקטים בתחום תשתיות מחשוב. הצדדים הסכימו לאזן את סכומי הזכייה ביניהם. מדובר ב-12 אישומים בהם תואמו מכרזים לחברות ביטחוניות, חברות פרטיות ויח' סמך למשרד ממשלתי. בהסדר דיוני בין הצדדים הוסכם שהמדינה תטען לעונש של 9 חודשי מאסר בפועל וההגנה תהא חופשיה בטיעוניה. חלק מהנאשמים נדונו בהסדר טיעון לעונשי מאסר בעבודות שירות לתקופות של בין חודשיים ל-6 חודשי עבודות שירות. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד לשנה ומספר חודשי מאסר בפועל. בית המשפט נתן דעתו לחלוף הזמן, נטילת אחריות, היעדר עבר פלילי ומצבו האישי והשית עליו עונש של 5 וחצי חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה וקנס בסך של 100,000 ₪.

ז. בת"פ (מחוזי י-ם) 24177-02-17 מדינת ישראל נ' בבלפר (14.6.20), הנאשמת, סמנכ"לית מכירות בחברה, הורשעה, לאחר הוכחות, בעבירות של צד להסדר כובל וקבלת דבר במרמה בארבעה אישומים שעניינם תיאום זכייה במכרזים. הנאשמת תאמה עם חברה אחרת הצעות למכרזים של חברת בזק וחברת החשמל, כאשר בכל פעם חברה אחרת זכתה והחברה השניה הגישה הצעה למראית עין, כפי שהוסכם. בית המשפט קבע מתחם עונש בעניינה של הנאשמת הנע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט נתן דעתו לחלוף הזמן המשמעותי ולכך שההליך כנגד מעורבים נוספים עוכב. הנאשמת ללא עבר פלילי, נטלה אחריות לאחר שהורשעה, ונסיבותיה האישיות מורכבות, נדונה לעונש של 7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד קנס בסך 50,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

24. בכל הנוגע לקנס הכספי, בית המשפט העליון קבע פעמים רבות, כי ראוי להטיל קנסות משמעותיים על מי שהורשעו בעבירות כלכליות, שהן מטבען אינסטרומנטליות, וזאת כדי לשלול את טובת ההנאה ממעשי העבירה, ולפגוע בכיסו של העבריין, כך שלא תהיה כדאיות בביצוע העבירה. סעיף 47(א) בחוק קובע עונש של קנס שהוא פי עשרה מן הקנס כאמור בסעיף 61(א)(4) בחוק העונשין, ואם היה תאגיד, כפל הקנס (וכך גם נקבע בסעיף 47(א1) לאחר תיקון מס' 21 בחוק). כלומר, בעניינם של הנאשמים 1, 3 ו-5 עונש הקנס המרבי הוא עד 2.26 מיליון ₪, ובעניין החברות כפול מכך. מנגד, יש לתת את הדעת בקביעת מתחם עונש הקנס ההולם אף למצבם הכלכלי של הנאשמים, ובעניינו של הנאשם 3 להליך פשיטת הרגל שעבר (סעיף 40' בחוק העונשין).

25. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם 1 הוא החל מ-4 ועד ל-11 חודשי מאסר בפועל**, לצד קנס בסך 80,000 ₪ עד 180,000 ש"ח.

מתחם העונש ההולם בעניינו של **הנאשם 3 הוא החל מ-4 ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל**, לצד קנס בסך 60,000 ₪ עד 140,000 ₪.

מתחם העונש ההולם בעניינו של **הנאשם 5 הוא החל מ-3 ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל**, לצד קנס בסך 50,000 ₪ עד 120,000 ₪.

מתחמי עונש הקנס ההולם לנאשמות 2, 4 ו-4, החברות, החל מ-180,000 ₪ ועד 320,000 ₪, והנאשמת 6 החל מ-100,000 ₪ ועד 220,000 ₪.

26. במקרה דנן, בעניינם של הנאשמים לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם 1

27. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם בן 44, גרוש ואב לילדים. בשנים האחרונות התגרש מאשתו, אביו ואחיו נפטרו ממחלה קשה. מובן שעונש מאסר בפועל, ואף עונש של מאסר בעבודות שירות יקשה על הנאשם, אף שריצה בעבר עונשי מאסר קצרים. זאת נוכח מצבו הכלכלי ופגיעה בבני משפחתו שאותם הוא מפרנס. הנאשם כפר באשמה והכחיש כליל את מעורבותו במעשים. מובן הדבר שלא ניתן לזקוף לחובתו את ניהול התיק, מנגד לא ניתן לזקוף ליכוחו נטילת אחריות כנסיבה לקולה. עברו הפלילי של הנאשם כולל 3 הרשעות בין השנים 2004-2006 אשר התיישנו אך לא נמחקו, בעבירות של תקיפת שוטר, איומים, העלבת עובד ציבור ועבירות מתחום הסמים. הוא נדון לשני עונשי מאסר קצרים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

עוד יש לתת את הדעת לשיקול הרתעת היחיד בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שלא היה בסנקציות שהוטלו עליו בעבר כדי למנוע ממנו לבצע את העבירות דנן.

28. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בחלקו הגבוה של מתחם העונש, אך לריצוי בעבודות שירות. זאת לצד עונש מאסר מותנה וקנס משמעותי.

גזירת העונש המתאים לנאשם 3

29. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם בן 44, נשוי ואב לשני ילדים. בשנת 2017 פשט את הרגל ולאחר כשנתיים הסתיים ההליך. כיום הוא עובד בתחום האינסטלציה בעסק של אביו לאחר שמצבו הרפואי של אביו הדרדר. סובל ממחלת עיניים בגינה עבר השתלת קרנית וצפוי בעתיד לעבור השתלה נוספת. מובן שעונש מאסר ואף לריצוי בעבודות שירות יקשה על הנאשם ועל בני משפחתו, ובפרט לנוכח מצבו הכלכלי וניהול העסק של אביו. הנאשם כפר באשמה וניהל הליך הוכחות ומכאן שלא ניתן לזקוף לזכותו נטילת אחריות לביצוע העבירות כנסיבה לקולה, אם כי כמובן שאין הדבר נזקף לחובתו. עברו הפלילי של הנאשם כולל 3 הרשעות קודמות אשר התיישנו אך לא נמחקו, בין השנים 2006-2008 בעבירות על פקודת זכויות היוצרים בגינן נדון לשלושה עונשי מאסר – מתוכם שני עונשי מאסר בפועל, שאחד מהם למשך שנה, ועונש מאסר בעבודות שירות.

30. עוד יש לתת את הדעת לשיקול הרתעת היחיד בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שסנקציות משפטיות קודמות לא מנעו ממנו לבצע את העבירות דנן וכן הערכת עורכת חוות הדעת שהוגשה בעניינו שלפיה הנאשם בעל נטייה לחיפוש אחר ריגושים, והוא נוטל סיכונים בעלי פוטנציאל עסקי מוטל בספק, וכיום הוא חושש לחזרה למציאת פתרונות כלכליים בלתי מציאותיים. מחוות הדעת עלה כי אלה יכולים לקבל מענה טיפולי ראוי וכי הפרוגנוזה בעניינו חיובית, ואולם הנאשם טרם החל בטיפול.

בכל הנוגע לרכיב הקנס, בגדרי המתחם, נתתי דעתי מחד גיסא להליך פשיטת הרגל שעבר הנאשם ולמצבו הכלכלי המורכב, ומאידך גיסא לכך שאין זו הפעם הראשונה שהוא מורשע בעבירה כלכלית, אלא הוא הורשע בעבר בעבירות כלכליות של הפרת זכויות יוצרים, נדון לעונשי מאסר בפועל ולקנסות משמעותיים, לרבות קנס בסך של 50,000 ₪ (ראו ע"פ (מחוזי ת"א) 71833/07 זיונץ נ' מדינת ישראל [3.3.08]), ואף על פי כן לא היה בכך כדי להרתיעו מלשוב ולבצע את העבירה הנוכחית. כמו כן, יצוין כי לאחר הליך פשיטת הרגל וקבלת ההפטר, רכש הנאשם דירה עם רעייתו (נע/5), ולדבריו עשה זאת בסיוע של אביו.

31. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בחלקו הגבוה של מתחם העונש, אך לריצוי בעבודות שירות, לצד עונש מאסר מותנה וקנס משמעותי.

גזירת העונש המתאים לנאשם 5

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

32. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם בן 42 נשוי ואב לשלושה ילדים, שהצעירה שבהם כבת שנתיים. מצבה הרפואי והתפקודי של אשתו הדרדר בשנים האחרונות והוא מסייע לה ביומיום ונושא בעיקר נטל הטיפול בילדיו ובפרנסת משפחתו. מובן שעונש מאסר אף אם בעבודות שירות יקשה על הנאשם נוכח מצבו המשפחתי המורכב ויפגע במשפחתו בשל הפגיעה בזמינותו לסייע לאשתו ולילדיו ופגיעה בפרנסתו. הנאשם כבר בכתב האישום וניהל הליך הוכחות, כך שלא ניתן לזקוף לזכותו נטילת אחריות כנסיבה לקולה, אם כי מובן שהדבר אינו נזקף לחובתו. הנאשם ניהל לאורך השנים אורח חיים נורמטיבי והוא נעדר עבר פלילי.

33. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בחלקו האמצעי של מתחם העונש לריצוי בעבודות שירות, לצד עונש מאסר מותנה וקנס כספי.

שיקולים נוספים בעניינם של שלושת הנאשמים

34. נתתי דעתי לחלוף הזמן של כחמש שנים מעת ביצוע העבירה, כאשר העבירה האחרונה בכתב האישום בוצעה בחודש ספטמבר 16', ואולם חלק ניכר מחלוף הזמן נובע מתקופת ניהול ההוכחות בתיק.

35. **טענת ההגנה מן הצדק** – כפי שנקבע בהכרעת הדין, טענת ההגנה לאכיפה בררנית בעצם החלטת המאשימה להגיש כתב אישום בעניינם של הנאשמים ולא כך בעניינם של מעורבים נוספים בעבירה, נדחתה ואף נקבע שהחלטת המאשימה שלא להעמיד לדין את כלל המעורבים בפרשה היא ראויה ונכונה ויש לעודד אותה. כלומר, המאשימה אינה מחויבת בכל מקרה להעמיד לדין את כל המעורבים בפרשה, וזאת כל עוד ההבחנה בין הנאשמים שהועמדו לדין, לבין אלה שלא הועמדו לדין, מבוססת על קריטריונים ראויים ועל התשתית הראייתית שבתיק. במקרה הנוכחי לא נפל פגם בהפעלת שיקול הדעת על-ידי המאשימה, אשר התבססה על שיקולים עניינים, ויש בה כדי להוביל לחסכון במשאבים ולייעול ההליך המשפטי. במקרה הנוכחי, מידת מעורבותם של האחרים אשר לא הועמדו לדין, הייתה נמוכה מזו של הנאשמים. למרות האמור, סבורני כי בנסיבות תיק זה, יש מקום לתת משקל מסוים בקביעת העונש, בגדרי מתחם העונש ההולם, לעובדה שמעורבים אחרים בפרשה, אשר לכאורה היו אף הם צד להסדר הכובל, לא הועמדו לדין, ולמעשה יצאו פטורים בלא כלום (פסקאות 71-72 להכרעת הדין).

36. **עקרון האחידות בענישה** – הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי שנועד להבטיח שוויון בפני החוק. עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות, בנסיבות דומות ומקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים באותה פרשה. במקרה זה מדובר בארבעה נאשמים באותה פרשה (הנאשמים 1, 3, 5 ו-7). כאמור הנאשם 7 נדון במסגרת הסדר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

טיעון לעונש של 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. מובן שנזקפה לזכותו הודאתו בכתב האישום ונטילת אחריות מלאה עוד בטרם החלו להישמע הוכחות בתיק, הוגשו מכתבי המלצה על תרומתו לקהילה ומצבו הכלכלי בהיותו בהליכי פשיטת רגל, נשקלו על ידי המאשימה.

אף שארבעת הנאשמים הם מבצעים בצוותא, קיימים הבדלים בחלקם היחסי בעבירה, כאשר נקבע כי הנאשם 1 אשר פתח את קבוצת "הפראירים של ישראל" היה הדומיננטי ביותר בפעילות תאום המחירים. הנאשם 3 פתח את הקבוצה "בלי שי" וחלקו אף הוא נמצא כמשמעותי ודומיננטי, אף שבמידת מה פחות מחלקו של הנאשם 1. הנאשם 5 לא פתח אף אחת מהקבוצות, אך היה זה שהציע את ביצוע התיאום הראשון שממנו המשיכו התאומים וההסדרים. חלקו היה משמעותי, אך פחות מחלקם של הנאשמים 1 ו-3. הנאשם 7 הקים את קבוצת "המורחקים" ועל פי כתב האישום בו הורשע, הוא לא הוגדר כמי שהיה דומיננטי או יוזם בקבוצות. לפיכך נקבע בעניין שלושת הנאשמים (1, 3 ו-5) מתחם עונש הולם שונה באופן יחסי.

קיימים בין הנאשמים הבדלים באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. כאמור הנאשם 7 הודה באשמה ונטל אחריות עוד בטרם החל הליך ההוכחות. מצבו הכלכלי קשה ותוארה תרומתו לקהילה. מובן הדבר שאין להחמיר בעונשם של הנאשמים 1-6 אשר כפרו באשמה וניהלו הליך הוכחות, ואולם לא ניתן לזקוף לזכותם הודאה באשמה ונטילת אחריות, כפי שהיה בעניינו של הנאשם 7. הנאשמים 1 ו-3 בעלי עבר פלילי שהתיישן אך לא נמחק, ואילו הנאשם 5 נעדר עבר פלילי ומצבו המשפחתי מורכב באופן שעונש מאסר אף בעבודות שירות יפגע באופן ממשי בבני משפחתו. משכך נכון לקבוע את עונשו של הנאשם 1 כחמור ביותר, עונשו של הנאשם 3 פחות מעונשו של הנאשם 1 אך לא באופן משמעותי, ועונשו של הנאשם 5 הוא הנמוך ביותר מבין השלושה, אך גבוה באופן ממשי מעונשו של הנאשם 7.

מעבר לכך נתתי דעתי לכך שמערך השיקולים העומד בפני המאשימה בעת שהיא מגבשת הסדר טיעון, כפי שנעשה עם הנאשם 7, הוא רחב יותר מזה הקיים בפני בית משפט בבואו לגזור את דינם של הנאשמים ומשכך אין לבסס את קביעת עונשם של הנאשמים 1, 3 ו-5 בהתאם לעונש שנגזר על הנאשם 7 בהתאם להסדר הטיעון שנערך עמו (בעניין זה ראו דברי כב' השופט י' אלרון ברע"פ 6607/21 חסון נ' מדינת ישראל [21.10.21]). זאת הגם שאין מקום לנתק לחלוטין בין העונשים המוטלים על הנאשמים לבין העונש שהוטל על מי שהודה בהסדר טיעון (ראו למשל, עניין **בלוא לעיל**, בפיסקה 59; וכן ע"פ 7068/06 מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ [31.5.07]).

37. בסיכומי של דבר, נתתי דעתי למדיניות הענישה אשר קבע בית המשפט העליון, אשר לפיה ככלל יש להטיל בעבירות מסוג זה עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, ולא בדרך של עבודות שירות. ברם, נתתי דעתי אף לכך שהיקפו של תיק זה מצומצם יותר ממרבית תיקי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

ההגבלים העסקיים אשר הובאו בפני בית המשפט העליון, ואשר בעניינם נקבעה הלכה זו. המקרה דן כולל עבירה של צד להסדר כובל, ללא נסיבות מחמירות, אשר עונשה המרבי שלוש שנות מאסר. זאת לעומת עונש מרבי של חמש שנות מאסר, שהיה קבוע בחוק להסדר כובל בנסיבות מחמירות טרם תיקון החוק, וזהו העונש המרבי הנוכחי של עבירה של צד להסדר כובל. עוד נתתי דעתי לכך, שמדובר שההסדר בוצע בין בעלי חנויות קטנות, ולא כלל את הרשתות הגדולות אשר מוכרות ומשווקות משחקים וקונסולות מהסוג שלגביו בוצעו העבירות. תיק זה שונה אף מתיקים שבהם ההסדרים הכובלים היו במכרזים בהיקפים כספיים משמעותיים ובכספי ציבור, או במוצרי צריכה חיוניים. במקרה הנוכחי לא הואשמו הנאשמים, וממילא לא הורשעו, בעבירות נלוות כגון קבלת דבר במרמה. לפיכך, סבורני כי בסופו של דבר, יש להסתפק בעניינם של הנאשמים בעונשי מאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות.

38. בכל הנוגע לרכיב הקנס, בגדרי המתחמים, נתתי דעתי לכך שמדובר בעבירה כלכלית, אשר כחלק משיקולי ההרתעה, יש להטיל בגינה קנסות משמעותיים. עוד נתתי דעתי לקנסות שהוטלו במקרים דומים, ולמצבו הכלכלי של כל אחד מהנאשמים.

סוף דבר

39. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם 1 את העונשים הבאים :

- א. 9 חודשי מאסר אשר יינשאו בדרך של עבודות שירות. עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות. תחילת עבודות השירות ביום 16.1.22.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירה לפי חוק התחרות.
- ג. קנס כספי בסך של 100,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.3.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

40. אני גוזר על הנאשם 3 את העונשים הבאים :

- א. 8 חודשי מאסר אשר יינשאו בדרך של עבודות שירות. עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות. תחילת עבודות השירות ביום 16.1.22.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירה לפי חוק התחרות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-06-34706 ישראל נ' פור ואח'

ג. **קנס כספי בסך של 80,000 ₪** או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.3.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

41. אני גוזר על הנאשם 5 את העונשים הבאים:

א. **6 חודשי מאסר אשר יינשאו בדרך של עבודות שירות.** עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות. תחילת עבודות השירות ביום 16.1.22.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירה לפי חוק התחרות.

ג. **קנס כספי בסך של 60,000 ₪** או 80 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.3.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

42. אני גוזר על החברות, נאשמות 2, 4 ו-6 את העונשים הבאים:

א. **הנאשמת 2** – קנס כספי בסך של 200,000 ₪, לתשלום עד ליום 1.1.22.

ב. **הנאשמת 4** – קנס כספי בסך של 200,000 ₪, לתשלום עד ליום 1.1.22.

ג. **הנאשמת 6** – קנס כספי בסך של 120,000 ₪, לתשלום עד ליום 1.6.22.

מזכירות בית-המשפט תמציא את גזר הדין לממונה על עבודות השירות.
זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ד כסלו תשפ"ב, 18 נובמבר 2021, בנוכחות הצדדים.

עמי קובו, שופט